

ЗАКОН

О НАКНАДАМА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНИХ ДОБАРА

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се накнаде за коришћење јавних добара и накнаде које наплаћују регулаторна тела (у даљем тексту: накнада), обвезник плаћања накнаде (у даљем тексту: обвезник), основица и начин утврђивања висине накнада, расподела прихода остварених од накнада, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање накнада.

Дефиниције

Члан 2.

Поједини изрази које се користе у овом закону имају следеће значење:

1) **Накнада** је јавни приход који се наплаћује од физичког или правног лица за коришћење одређеног јавног добара;

2) **Јавно добро** (у даљем тексту: добро) је природно или људским радом створено добро које је посебним или овим законом утврђено као природно богатство, добро од општег интереса или добро у општој употреби;

3) **Коришћење јавног добра**, у смислу овог закона, значи да обвезник накнаде:

(1) непосредно користи добро на основу закона или уговора, или

(2) непосредно утиче на расположивост, квалитет или неку другу особину добра својим чињењем или нечињењем;

4) **Обвезник накнаде** је физичко или правно лице које користи добро у смислу тачке 3) овог члана;

5) **Основица** за утврђивање и плаћање накнаде (у даљем тексту: основица) је јединична количина или вредност добра које се користи;

6) **Висина накнаде** је новчани износ који се плаћа на основицу;

7) **Регулаторно тело** је државно тело основано посебним законом којим је утврђена и његова надлежност;

8) **Корисник шума** јесте правно лице које газдује шумама у државној својини у складу са законом који уређује шуме и другим прописима;

9) **Сопственик шума** јесте лице у чијој се својини налазе шуме;

10) **Корисник ловишта** је правно лице коме је дато право на газдовање ловиштем у складу са законом који уређује ловство;

11) **Ловиште** је заокружена природна целина у којој постоје услови за трајну заштиту, управљање, лов, коришћење и унапређивање популација дивљачи у складу са законом који уређује ловство;

12) **Ловиште посебне намене** је ловиште намењено за спровођење посебних мера газдовања ради очувања и усмеравања развоја популације дивљачи и њених станишта у складу са законом који уређује ловство;

13) **Ловостајем заштићене врсте дивљачи** су заштићене врсте дивљачи у складу са законом који уређује ловство;

14) **Ловна година** је период од 1. априла текуће године до 31. марта следеће године;

15) **Лука** је водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и укрцавање и искрцавање путника и робе у којој се обављају делатности које су с робом или пловилом у непосредној економској, саобраћајној или технолошкој вези;

16) **Пристаниште** је водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и укрцавање и искрцавање путника и робе;

17) **Лучки оператер** је правно лице које обавља једну или више лучких делатности на основу издатог одобрења за обављање лучке делатности;

18) **Јавни пут** је државни пут или општински пут и улица у складу са законом који уређује јавне путеве;

19) **Заштићено подручје** је подручје које је због својих природних особина проглашено заштићеним у складу са прописима који уређују заштиту природе;

20) **Управљач заштићеног подручја** је лице које је у складу са прописима који уређују заштиту природе одређено да управља заштићеним подручјем;

21) **Подручје од посебног интереса** је подручје које је у складу са прописима који уређују заштиту животне средине утврђено као подручје од посебног државног интереса у области заштите животне средине;

22) **Шума и шумско земљиште** је земљиште које се према закону који уређује шуме сматра шумом, односно шумским земљиштем;

23) **Основна геолошка истраживања** су послови од јавног интереса и финансирају се из буџета Републике Србије у складу са законом који уређује рударство;

24) **Примењена геолошка истраживања** су истраживања која се изводе на основу решења о одобрењу које издаје министарство надлежно за рударство, а по поднетом захтеву, у складу са законом који уређује рударство;

25) **Јавна железничка инфраструктура** је пруга са свим припадајућим објектима, постројењима, уређајима и слично у функцији железничког саобраћаја, коју могу користити сви железнички превозници и железнички превозници за сопствене потребе под једнаким условима у складу са законом који уређује јавну железничку инфраструктуру.

Физичким лицем, у смислу овог закона, сматра се и предузетник.

Увођење накнада

Члан 3.

Накнаде за коришћење јавних добара се могу уводити само овим законом.

II. ВРСТЕ НАКНАДА, ОБВЕЗНИЦИ, ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН, ВИСИНА, УТВРЂИВАЊЕ ОБАВЕЗЕ И ОСЛОБАЂАЊА ОД ПЛАЋАЊА НАКНАДА

Врсте накнада

Члан 4.

Овим законом уводе се следеће накнаде, и то:

- 1) накнаде за промену намене пољопривредног земљишта;
- 2) накнаде за коришћење шума и шумског земљишта;
- 3) накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи;
- 4) накнаде за воде;
- 5) накнада за коришћење природног лековитог фактора;
- 6) накнаде за геолошка истраживања;
- 7) накнаде за коришћење минералних ресурса, ресурса подземних вода, геотермалних и других геолошких ресурса и резерви минералних сировина (у даљем тексту: накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса);
- 8) накнаде за коришћење радиодифузног простора;
- 9) накнаде за коришћење електронских комуникационих мрежа;
- 10) накнаде у ваздушном саобраћају;
- 11) накнаде за коришћење лука и пристаништа;
- 12) накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу;
- 13) накнаде за коришћење јавних путева;
- 14) накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре;
- 15) накнаде за заштиту животне средине.

Накнаде за промену намене пољопривредног земљишта

Члан 5.

Накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта у смислу овог закона су:

- 1) накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време;
- 2) накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време.

Обвезник

Члан 6.

Обвезник плаћања накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта из члана 5. овог закона је лице које је власник, односно корисник обрадивог пољопривредног земљишта у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште.

Обвезник плаћања накнада из става 1. овог члана је и власник, односно корисник обрадивог пољопривредног земљишта које је у складу са посебним законом одређено као грађевинско земљиште, а које се до привођења планираној намени, користи за пољопривредну производњу.

Основица

Члан 7.

Основица за обрачун накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта је тржишна вредност обрадивог пољопривредног земљишта чија се намена мења.

Тржишна вредност из става 1. овог члана је тржишна вредност обрадивог пољопривредног земљишта на дан подношења захтева за промену његове намене.

Висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време

Члан 8.

Висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време утврђује се применом стопе од 50% на основицу из члана 7. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време коју плаћа обвезник из члана 6. став 2. овог закона утврђује се применом стопе од 5% на основицу из члана 7. овог закона.

Утврђивање обавезе плаћања накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време

Члан 9.

Обавезу плаћања, као и висину накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време утврђује решењем општинска, односно градска управа, на захтев власника, односно корисника земљишта или по налогу пољопривредног инспектора.

Уз захтев за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време подноси се:

- 1) доказ о власништву, односно праву коришћења обрадивог пољопривредног земљишта;
- 2) копија плана катастарске парцеле;
- 3) информација о локацији;
- 4) —доказ о плаћеној административној такси.

Накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време плаћа се једнократно за целу грађевинску парцелу, која је планом предвиђена за изградњу, у року утврђеном решењем из става 1. овог члана.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба министарству надлежном за послове финансија (у даљем тексту: Министарство).

Решење Министарства из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време

Члан 10.

Висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време утврђује се применом стопе од 5% на основицу из члана 7. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време коју плаћа обвезник из члана 6. став 2. овог закона утврђује се применом стопе од 2% на основицу из члана 7. овог закона.

Утврђивање обавезе плаћања накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време

Члан 11.

Обавезу плаћања, као и висину накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време решењем утврђује општинска, односно градска управа, на захтев власника, односно корисника земљишта или по налогу пољопривредног инспектора.

Решењем из става 1. овог члана утврђује се рок до када се предметно земљиште мора оспособити за пољопривредну производњу.

Уз захтев за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време подноси се:

- 1) доказ о власништву, односно праву коришћења обрадивог пољопривредног земљишта;
- 2) копија плана катастарске парцеле;
- 3) записник пољопривредног инспектора о фактичком начину коришћења пољопривредног земљишта;
- 4) сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта у случајевима у којима се намена обрадивог пољопривредног земљишта мења ради експлоатације минералних сировина (глине, шљунка, песка, тресета, камена и др.), односно извођења радова на одлагању јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на обрадивом пољопривредном земљишту на одређено време;
- 5) доказ о плаћеној административној такси.

Накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време плаћа се годишње и то први пут у року одређеном решењем из става 1. овог члана, а за остале године до 31. јануара текуће године за ту годину.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 5. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

**Ослобођења од плаћања накнада за промену намене обрадивог
пољопривредног земљишта**

Члан 12.

Накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта из члана 5. овог закона не плаћају се у случају:

1) изградње или реконструкције породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства у циљу побољшања услова становања чланова тог домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m² стамбеног простора;

2) изградње економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производње, а власнику је пољопривреда основна делатност и ако не поседује друго одговарајуће необрадиво пољопривредно земљиште;

3) када је промена намене, односно врсте земљишта из пољопривредног у грађевинско извршена на основу закона, планског документа или одлуке надлежног органа до 15. јула 1992. године, односно до дана ступања на снагу Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, број 49/92);

4) изградње објеката за образовање и здравство, као и социјалних установа;

5) легализације објеката;

6) реализације пројеката за изградњу објеката од значаја за Републику Србију, у којима би обвезник плаћања била јединица локалне самоуправе, аутономна покрајина или Република Србија;

7) одређивања локације за гробље или проширење гробља;

8) изградње објеката који служе за одбрану од поплава, за одводњавање и наводњавање земљишта или за уређење бујица;

9) регулације водотока у функцији уређења пољопривредног земљишта;

10) изградње и проширења пољских путева који доприносе рационалном коришћењу пољопривредног земљишта;

11) пошумљавања обрадивог пољопривредног земљишта шесте, седме и осме катастарске класе у случају када је пољопривредном основном или пројектом рекултивације утврђено да ће се то земљиште рационалније користити ако се пошуми;

12) подизања расадника за производњу репродуктивног материјала воћно-лозних и шумских дрвенастих врста;

13) подизања пољозаштитних појасева;

14) подизања вештачких ливада и пашњака на обрадивом пољопривредном земљишту шесте и седме катастарске класе, као и када је пољопривредном основном или пројектом рекултивације утврђено да ће се то земљиште рационалније користити ако се претвори у вештачке ливаде и пашњаке;

15) подизања вештачких ливада и пашњака на обрадивом пољопривредном земљишту четврте и пете катастарске класе, као и за

подизање шума без обзира на класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде.

Објекти који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производње у смислу става 1. тачка 2) овог члана су објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивање старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба (у даљем тексту: пољопривредни објекти).

Испуњеност услова за ослобађање плаћања накнада из става 1. овог члана, на захтев власника, односно корисника земљишта, решењем утврђује општинска, односно градска управа.

Уз захтев за ослобађање плаћања накнада из става 1. овог члана власник, односно корисник земљишта подноси: доказ о власништву или праву коришћења обрадивог пољопривредног земљишта, копију плана катастарске парцеле, податке о површини за коју се врши промена намене и идејни пројекат објекта, а у случају изградње породичног стамбеног објекта податке о условима становања и члановима породичног домаћинства и у случају када је промена намене извршена до дана ступања на снагу Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, број 49/92) копију планског документа или одлуке надлежног органа.

На решење из става 3. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 5. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнаде за коришћење шума и шумског земљишта

Члан 13.

Накнаде за коришћење шума и шумског земљишта у смислу овог закона јесу:

- 1) накнада за промену намене шума;
- 2) накнада за коришћење шума.

Накнада за промену намене шума и шумског земљишта

Обвезник

Члан 14.

Обвезник плаћања накнаде за промену намене шума и шумског земљишта је подносилац захтева за промену намене шума и шумског земљишта у складу са законом који уређује шуме.

Основица

Члан 15.

Основица за обрачун накнаде за промену намене шума и шумског земљишта је вредност шуме и шумског земљишта чија се намена мења.

Вредност из става 1. овог члана је тржишна вредност шуме и шумског земљишта на дан подношења захтева за промену његове намене.

Влада ближе прописује начин утврђивања вредности шума и шумског земљишта из става 1. овог члана на предлог Министарства и министарства надлежног за шумарство.

Висина накнаде

Члан 16.

Висина накнаде за промену намене шума и шумског земљишта утврђује се као петострука вредност основице из члана 15. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, ако се промена намене шума врши ради изградње вишенаменских брана са акумулацијама, висина накнаде за промену намене шума утврђује се у висини вредности шуме и шумског земљишта чија се намена мења.

Утврђивање обавезе

Члан 17.

Обавезу плаћања, као и висину накнаде за промену намене шума и шумског земљишта решењем утврђује министарство надлежно за шумарство, а на захтев заинтересованог лица или на основу инспекцијског надзора.

Накнада за промену намене шума и шумског земљишта плаћа се једнократно у року утврђеном у решењу из става 1. овог члана.

Накнада за коришћење шума

Обвезник

Члан 18.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење шума је корисник, односно сопственик шума у складу са законом који уређује шуме.

Основица

Члан 19.

Основицу за обрачун накнаде за коришћење шума чини тржишна вредност посеченог дрвета на шумском камионском путу.

Тржишна вредност посеченог дрвета из става 1. овог члана јесте цена по јединици мере коју остварује корисник шума.

Висина накнаде

Члан 20.

Висина накнаде за коришћење шума утврђује се применом стопе од 3% на основицу из члана 19. став 1. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана висина накнаде за коришћење шума у својини физичких лица утврђује се применом стопе од 5%.

Утврђивање и плаћање обавезе за обвезнике - правна лица

Члан 21.

Обвезник из члана 18. овог закона који је правно лице сам врши обрачун и уплату накнаде за коришћење шума до 15. у месецу за претходни месец.

Утврђивање и плаћање обавезе за обвезнике - физичка лица

Члан 22.

Обрачун и утврђивање висине накнаде за коришћење шума обвезнику који је физичко лице утврђује лице које има овлашћење за обављање поступка одабирања, обележавања и евидентирања стабала за сечу у складу са законом који уређује шуме.

Накнада за коришћење шума из става 1. овог члана плаћа се једнократно у року који је приликом обрачуна утврдило лице из става 1. овог члана.

Накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи

Обвезник

Члан 23.

Обвезник накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи је корисник ловишта.

Основица

Члан 24.

Основица за обрачун накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи је вредност планираног одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи, осим вредности планираног одстрела фазана, за текућу ловну годину, утврђеног у складу са законом који уређује ловство.

Основицу из става 1. овог члана прописује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за ловство.

Висина накнаде

Члан 25.

Висина накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи утврђује се применом одговарајућих стопа на основицу из члана 24. овог закона, и то:

- 1) за ловишта посебне намене применом стопе од 5%;
- 2) за остала ловишта применом стопе од 10%.

Утврђивање обавезе

Члан 26.

Корисник ловишта сам утврђује обавезу плаћања накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи на годишњем нивоу, а на основу планираног одстрела из планског документа за текућу ловну годину.

Корисник ловишта дужан је да 30% накнаде из става 1. овог члана уплати најкасније до 15. априла, а 70% најкасније до 31. децембра текуће ловне године.

Накнаде за воде

Члан 27.

Накнаде за воде, у смислу овог закона, су:

- 1) накнада за коришћење водног добра;
- 2) накнада за испуштenu воду;
- 3) накнада за загађивање вода;
- 4) накнада за одводњавање;
- 5) накнада за коришћење водних објеката и система.

Референтна цена воде

Члан 28.

Референтна цена воде утврђује се на основу оперативних трошкова снабдевања водом за пиће системом јавног водовода и оперативних трошкова сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода системом јавне канализације, као и трошкова одржавања и амортизације водних објеката за снабдевање водом за пиће и санитарно-хигијенске потребе и водних објеката за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода у смислу закона који уређује воде.

Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде:

- 1) утврђује методологију за обрачун цене снабдевања водом за пиће системом јавног водовода и цене сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода системом јавне канализације;
- 2) ближе утврђује критеријуме за одређивање референтне цене воде из става 1. овог члана;
- 3) одређује референтну цену воде.

Накнада за коришћење водног добра

Обвезник

Члан 29.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење водног добра је корисник вода и водног земљишта у складу са законом који уређује воде, а који:

- 1) воду захваћену из површинских и подземних вода користи за пиће, наводњавање, погонске, технолошке, комуналне и друге намене;
- 2) користи термалне воде;
- 3) користи воду за узгој риба у рибњацима;
- 4) врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода;
- 5) захвата воду ради флаширања, односно коришћења у финалном производу;

- 6) користи воду за производњу електричне енергије за продају или за сопствене потребе;
- 7) користи воду за погон постројења;
- 8) користи воду за рад топлана;
- 9) експлоатише речне наносе из лежишта на водном земљишту и на подручјима угроженим ерозијом;
- 10) користи водно земљиште за обављање привредне делатности (депоније, товаришта и друго);
- 11) користи водно тело површинске воде за боравак и водно земљиште за привез пловног објекта, укључујући и угоститељски објекат на пловећем објекту;
- 12) користи водно земљиште за спорт, рекреацију и туризам.

Ослобођења од плаћања

Члан 30.

Накнада за коришћење водног добра не плаћа се за:

- 1) опште коришћење вода у смислу закона који уређује воде;
- 2) коришћење водног земљишта за:
  - (1) одржавање речних корита и обала водотока,
  - (2) изградњу и одржавање водних објеката за уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, у јавној својини,
  - (3) изградњу објеката намењених одбрани државе и јавној безбедности,
  - (4) експлоатацију речних наноса при радовима на уређењу водотока које врши јавно водопривредно предузеће, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, а који се користи за намене из тачке 2) подтачка (2) овог члана.

Основице

Члан 31.

Основице за обрачун накнаде за коришћење водног добра су:

- 1) количина (m^3) и квалитет захваћене воде за намене из члана 29. став 1. тач. 1) до 5) овог закона где постоје уређаји за мерење количине захваћене воде;
- 2) продата количина флаширане воде, односно количина воде у производу за намене из члана 29. тачка 5) ако не постоје уређаји за мерење захваћене воде;
- 3) површина (ha) пољопривредног земљишта која се наводњава, где не постоји могућност мерења количине испоручене воде;
- 4) површина (ha) топлководних рибњака, односно проток воде (m^3) код хладноводних рибњака за комерцијални узгој рибе, где не постоји могућност мерења количине испоручене воде;
- 5) количина произведене електричне енергије (kWh) на прагу хидроелектране или термоелектране за коришћење воде за производњу електричне енергије за продају или за сопствене потребе;

6) снага постројења (kW) за коришћење воде за погон других постројења;

7) количина (m³) извађеног материјала;

8) површина (m²) коришћеног водног тела површинске воде и водног земљишта за намене из члана 29. став 1. тач. 10) до 12) овог закона.

Висина накнаде

Члан 32.

Висину накнаде за коришћење водног добра утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде.

Висина накнаде за коришћење водног добра за намене из члана 29. тачка 5) која се наплаћује на основицу из члана 31. тачка 2) овог закона када не постоје уређаји за мерење захваћене воде утврђује се као двоструки износ накнаде за ове намене који се наплаћује на основицу из члана 31. тачка 1) овог закона када постоје уређаји за мерење захваћене воде.

Накнада за коришћење водног добра за намене из члана 29. тачка 9) овог закона може се утврдити у различитом износу у зависности од врсте лежишта (речно корито, спруд у речном кориту, инундација, старача, подручје угрожено ерозијом и друго).

Накнада за коришћење водног добра за намене из члана 29. тачка 11) овог закона може се утврдити у различитом износу у зависности од врсте пловног објекта и категорије површинских вода.

Износ накнаде за коришћење воде за наводњавање умањује се за 50%, ако је обвезник објекат за наводњавање изградио сопственим средствима, у складу са одредбама закона који уређује воде.

Утврђивање обавезе

Члан 33.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење водног добра за намене из члана 29. тач. 1) до 8) овог закона обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине, ако је водно добро које се користи на територији аутономне покрајине.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење водног добра за намене из члана 29. тач. 9) до 12) овог закона обвезнику утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија.

Министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине, ако је водно добро које се користи на територији аутономне покрајине, дужно је да јединици локалне самоуправе на чијој територији се користи водно добро за намене из члана 29. тачка 9) достави податке о обвезницима који су добили сагласност за коришћење водног добра за ове намене у складу са законом који уређује воде најкасније у року од 7 дана по издавању сагласности.

На решење из ст. 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнада за испуштenu воду

Обвезник

Члан 34.

Обвезник плаћања накнаде за испуштenu воду је лице које:

- 1) испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро, акумулацију и слично;
- 2) врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације;
- 3) производи електричну енергију у термоелектранама са отвореним - проточним системом за хлађење.

Основица

Члан 35.

Основица за обрачун накнаде за испуштenu воду је количина (m³) испуштене отпадне воде.

Изузетно од става 1. овог члана ако обвезник накнаде за испуштenu воду из члана 34. тачка 3) овог закона нема мерне уређаје за количину испуштене воде, основица накнаде је количина произведене електричне енергије (kWh).

Висина накнаде

Члан 36.

Висину накнаде за испуштenu воду утврђује Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде.

Висина накнаде за испуштenu воду зависи од врсте испуштене воде, а ако је реципијент заштићена област у смислу закона којим се уређују воде, накнада за испуштenu воду утврђује се у вишем износу.

Утврђивање обавезе

Члан 37.

Обавезу плаћања накнаде за испуштenu воду обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине када се накнада плаћа за испуштање воде на територији аутономне покрајине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Укупна висина накнаде за коришћење водног добра и накнаде за испуштenu воду

Члан 38.

Збир накнаде за коришћење водног добра, коју плаћа лице које врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода и накнаде за испуштenu

воду, коју плаћа лице које врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације, не може бити мањи од 10% утврђене референтне цене воде.

Влада утврђује дужину прелазног периода у којем ће се збир накнада из става 1. овог члана поступно повећавати тако да достигне минимални износ из става 1. овог члана на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде.

До одређивања референтне цене воде лице које врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода плаћа накнаду за коришћење воде према количини (m^3) и квалитету захваћене воде, а лице које врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације плаћа накнаду за испуштenu воду према количини (m^3) и врсти испуштене отпадне воде.

Накнада за загађивање вода

Обвезник

Члан 39.

Обвезник плаћања накнаде за загађивање вода је физичко или правно лице које:

- 1) је власник пловног објекта;
- 2) испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канале, језеро, акумулацију и слично;
- 3) врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације;
- 4) испушта на пољопривредно, грађевинско или шумско земљиште загађујуће супстанце које на непосредан или посредан начин загађују воде;
- 5) производи, односно увози ђубрива и хемијска средства за заштиту биља и уништавање корова, као и детерџенте на бази фосфата.

Основица

Члан 40.

Основица за обрачун накнаде за загађивање вода је:

- 1) носивост (t) и снага (kW) мотора који се користи за погон пловног објекта за обвезника из члана 39. тачка 1);
- 2) количина емисије загађења за обвезника из члана 39. тач. 2) до 4) овог закона;
- 3) произведена, односно увезена количина (kg) ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља и уништавање корова, као и детерџентата на бази фосфата за обвезника из члана 39. тачка 5) овог закона.

Висина накнаде

Члан 41.

Висину накнаде за загађивање вода утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Висина накнаде за загађивање вода за обвезнике из члана 39. тач. 2) до 4) овог закона утврђује се у зависности од врсте и особина емисије из извора загађивања.

Накнада за загађивање вода увећава се случају да је реципијент заштићена област утврђена у складу са законом који уређује воде.

Утерђивање обавезе

Члан 42.

Обавезу плаћања накнаде за загађивање вода обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове заштите животне средине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Изузетно од става 1. овог члана, висину накнаде за загађивање вода коју плаћа власник пловног објекта из члана 39. тачка 1) овог закона, утврђује орган надлежан за регистрацију пловног објекта, у складу са актом Владе из члана 41. став 1. овог закона.

Обвезник из става 4. овог члана накнаду за загађивање вода плаћа једном годишње приликом регистрације пловног објекта.

Укупна висина накнаде за испуштену воду и накнаде за загађивање вода

Члан 43.

Лице које испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро, акумулацију и слично плаћа накнаду за испуштену воду и накнаду за загађивање вода чија висина у збиру не може бити мања од цене пречишћавања отпадних вода до нивоа који одговара граничним вредностима емисије.

Влада утврђује динамику за достизање висине накнаде за испуштену воду и накнаде за загађивање вода за обвезнике из става 1. овог члана на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде.

Накнада за одводњавање

Обвезник

Члан 44.

Обвезник плаћања накнаде за одводњавање је власник, односно корисник земљишта, објекта, или инфраструктуре које се налази на мелиорационом подручју одређеном у складу са законом којим се уређују воде, и то власник или корисник:

- 1) пољопривредног, шумског и грађевинског земљишта;
- 2) објекта, односно простора намењеног за обављање привредне и друге делатности, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације;

3) стамбеног објекта, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације;

4) саобраћајне инфраструктуре (путева, железница, лука, пристаништа, аеродрома и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације или на други начин;

5) добара у општој употреби (паркови, тргови, улице и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације или на други начин.

Ослобођења од плаћања

Члан 45.

Накнада за одводњавање не плаћа се за пољопривредно земљиште за које се плаћа накнада за коришћење воде за наводњавање.

Ако је проглашена елементарна непогода, Влада може донети одлуку којом се обвезник из члана 44. тачка 1) овог закона ослобађа обавезе плаћања накнаде за одводњавање на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде.

Основица

Члан 46.

Основица за обрачун накнаде за одводњавање је:

- 1) површина (ha) пољопривредног, шумског и грађевинског земљишта;
- 2) површина (ha) објекта саобраћајне инфраструктуре и других добара у општој употреби;
- 3) површина (m²) грађевинског земљишта под стамбеним и пословним објектима.

У основицу за плаћање накнаде за одводњавање за грађевинско земљиште не улази површина под пословним и стамбеним објектима, ако се плаћа накнада за одводњавање за пословни, односно стамбени објекат.

Висина накнаде

Члан 47.

Висину накнаде за одводњавање утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде, а на основу годишњег обрачуна трошкова управљања и одржавања система за одводњавање на мелирационом подручју.

Висина накнаде за одводњавање умањује се за 50% ако је обвезник објекат детаљне каналске мреже, у смислу закона који уређује воде, изградио сопственим средствима, у складу са одредбама тог закона.

Утврђивање обавезе

Члан 48.

Обавезу плаћања накнаде за одводњавање обвезнику - правном лицу решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине.

Обавезу плаћања накнаде за одводњавање обвезнику - физичком лицу решењем утврђује Пореска управа Републике Србије.

Решење из ст. 1. и 2. доставља се обвезнику најкасније до 30. новембра текуће године за наредну годину.

Ако надлежни орган не достави решење у року из става 3. овог члана обвезник плаћа накнаду за одводњавање у наредној години у износу утврђеном за текућу годину.

На решење из ст. 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 5. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Организација надлежна за вођење евиденције о непокретностима и правима на њима дужна је да органима из ст. 1. и 2. овог члана доставља, на њихов захтев, без накнаде, ажурне податке о земљишту и власницима, односно корисницима земљишта и других непокретности из члана 44. тач. 1), 4) и 5) овог закона, ради утврђивања обавезе плаћања накнаде за одводњавање.

Орган који обавља послове утврђивања и обрачунавања пореза на имовину у јединици локалне самоуправе дужан је да органима из ст. 1. и 2. овог члана доставља, на њихов захтев, без накнаде, податке о површини стамбеног и пословног простора, ради утврђивања обавезе плаћања накнаде за одводњавање за обвезнике из члана 44. тач. 2) и 3) овог закона.

Накнада за коришћење водних објеката и система

Обвезник

Члан 49.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење водних објеката и система је лице које користи водне објекте и системе у јавној својини за:

- 1) наводњавање и снабдевање водом;
- 2) пријем и одвођење отпадних вода;
- 3) пловидбу каналима и друге намене.

Обвезник из става 1. овог члана је:

1) власник, односно корисник пољопривредног и шумског земљишта, индустријских и других објеката који водне објекте и системе користе за наводњавање, индустрију и друге потребе;

2) лице које водне објекте и системе користи за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката, као и пловидбу каналима и друге намене.

Основица

Члан 50.

Основица за обрачун накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини је:

1) за наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибњака и других корисника:

(1) инсталисани капацитетт обвезника накнаде и то (l/s) инсталисаног капацитета у индустрији, односно површина (ha) за наводњавање и рибњаке,

(2) ангажовани капацитети, односно преузета количина воде (m³) ако постоје уређаји за мерење количине испоручене воде,

(3) ангажовани капацитет, односно максимална годишња количина воде коју може захватити својим инсталисаним капацитетом, у случају индустрије и других корисника, ако не постоје уређаји за мерење количине испоручене воде,

(4) ангажовани капацитет, односно површина која се наводњава, у случају коришћења воде за наводњавање, ако не постоје уређаји за мерење количине испоручене воде;

2) за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката:

(1) количина (m³) испуштене отпадне воде ако постоји уређај за мерење количине испуштене отпадне воде,

(2) количина захваћене воде (m³) ако не постоји уређај за мерење количине испуштене отпадне воде,

(3) максимални инсталисани водозахватни капацитет ако не постоји уређај за мерење количине захваћене воде;

3) за пловидбу каналима, носивост (t) и снага (kW) пловног објекта.

Висина накнаде

Члан 51.

Висину накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини утврђује Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за послове водопривреде, а на основу годишњег обрачуна трошкова управљања и одржавања ових објеката и система.

Висина накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини за одвођење отпадних вода утврђује се и у зависности од квалитета и начина одвођења отпадне воде.

Утврђивање обавезе

Члан 52.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине ако се водни објекти и системи налазе на територији аутономне покрајине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнада за коришћење природног лековитог фактора

Обвезник

Члан 53.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење природног лековитог фактора је лице које је у складу са законом који уређује бање добило право да користи природни лековити фактор у бањи (термална и минерална вода, гас и лековито блато).

Основица

Члан 54.

Основица за обрачун накнаде за коришћење природног лековитог фактора је количина (m^3) искоришћеног природног лековитог фактора.

Висина накнаде

Члан 55.

Висину накнаде за коришћење природног лековитог фактора утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове туризма.

Висина накнаде из става 1. овог члана утврђује се посебно за свако подручје које је у складу са законом који уређује бање утврђено као бања.

Висина накнаде из става 2. овог члана умањује се за 50% ако је корисник природног лековитог фактора јавна здравствена установа.

Утврђивање обавезе

Члан 56.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење природног лековитог фактора обвезнику решењем утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за финансије.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнаде за геолошка истраживања

Члан 57.

Накнаде за геолошка истраживања у смислу овог закона су:

1) накнада за коришћење података и документације основних геолошких истраживања која су финансирана из буџета Републике Србије, односно других извора јавних средстава (у даљем тексту: накнада за коришћење података основних геолошких истраживања);

2) накнада за примењена геолошка истраживања.

Накнада за коришћење података и документације основних геолошких истраживања

Обвезник

Члан 58.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење података и документације основних геолошких истраживања је корисник ових података и документације.

Основица

Члан 59.

Основица за обрачун накнаде за коришћење података и документације основних геолошких истраживања је валоризована стварна вредност изведених истраживања на одређеном истражном простору.

Валоризована вредност из става 1. овог члана утврђује се применом коефицијента годишњег раста потрошачких цена на стварну вредност извршених истраживања у периоду који почиње годином у којој је основно геолошко истраживање извршено а завршава се годином у којој је обвезник из члана 58. овог закона поднео захтев за коришћење података.

Висина накнаде

Члан 60.

Висина накнаде за коришћење података и документације основних геолошких истраживања износи 5% вредности основице из члана 59. овог закона.

Утврђивање обавезе

Члан 61.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење података и документације основних геолошких истраживања обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за геолошка истраживања.

Накнада за примењена геолошка истраживања

Обвезник

Члан 62.

Обвезник плаћања накнаде за примењена геолошка истраживања је лице коме је надлежни орган одобрио извођење геолошких истраживања минералних и других геолошких ресурса, у складу са законом који уређује геолошка истраживања.

Основица

Члан 63.

Основица за обрачун накнаде за примењена геолошка истраживања је квадратни километар истражног простора.

Висина накнаде

Члан 64.

Висину накнаде за примењена геолошка истраживања утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за геолошка истраживања.

Висина накнаде из става 1. овог члана одређује се у зависности од врсте минералних и других геолошких ресурса, степена истражености терена, процењене рудне потенцијалности истражног простора и слично, а не може бити већа од 12.000 динара по километру квадратном истражног простора.

Износ из става 2. овог члана усклађује се са индексом раста потрошачких цена.

Усклађени износ накнаде из става 3. овог члана за наредну годину добија се применом индекса раста потрошачких цена у периоду од 30. септембра претходне до 30. септембра текуће године, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, на износ накнаде у текућој години.

Усклађен износ накнаде из става 4. овог члана објављује министарство надлежно за геолошка истраживања најкасније до 31. октобра текуће за наредну годину.

Утврђивање обавезе

Члан 65.

Обавезу плаћања накнаде за примењена геолошка истраживања обвезнику решењем утврђује орган који је у складу са законом који уређује геолошка истраживања надлежан да издаје одобрења за примењена геолошка истраживања.

Накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса

Члан 66.

Накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса у смислу овог закона су:

- 1) накнада за коришћење свих врста угља и уљних шкриљаца;
- 2) накнада за коришћење угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и осталих природних гасова;
- 3) накнада за коришћење радиоактивних сировина;
- 4) накнада за коришћење свих металичних сировина;
- 5) накнада за коришћење техногених сировина које су резултат експлоатације и прераде минералних сировина;
- 6) накнада за коришћење неметаличних сировина;
- 7) накнада за коришћење неметаличних сировина за добијање грађевинског материјала (лапорац, кречњак, глина, песак, шљунак, техничко-грађевински и архитектонско-грађевински камен и др.);
- 8) накнада за коришћење свих врста соли и соних вода;

9) накнада за коришћење подземних вода из којих се добијају корисне минералне сировине, као и подземних вода везаних за рударску технологију и гасове који се са њима јављају;

10) накнада за коришћење геотермалне енергије.

Обвезник

Члан 67.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење минералних сировина је лице којем је у складу са законом који уређује рударство одобрено коришћење минералних сировина из члана 66. овог закона.

Ослобођења од плаћања накнаде за коришћење минералних сировина

Члан 68.

За узорке минералних сировина који се користе за техничко-технолошка испитивања у индустријским условима у складу са законом који уређује рударство не плаћа се накнада за коришћење минералних сировина.

Основица

Члан 69.

Основица за обрачун накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса је количина извађене, односно захваћене минералне сировине, и количина полупроизвода (концентрата) или готових производа који се добијају прерадом минералних сировина, и то:

- 1) тона за минералне сировине у чврстом стању;
- 2) тона за полупроизводе (концентрата);
- 3) тона за готове производе;
- 4) кубни метар за минералне сировине и геотермалне ресурсе у течном и гасовитом стању.

Висина накнада

Члан 70.

Висину накнада за коришћење минералних сировина утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове рударства.

Висина накнада из става 1. утврђује се према врсти минералне сировине, а у случају следећих минералних сировина не може бити већа од:

- 1) за све врсте угља и уљних шкриљаца 5% тржишне цене минералне сировине;
- 2) за угљоводонике у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и остале природне гасове:
  - у 2014. години, 5% тржишне цене минералне сировине,
  - у 2015. години, 6,5% тржишне цене минералне сировине,
  - у 2016. години и даље, 8% тржишне цене минералне сировине
- 3) за радиоактивне сировине 5% тржишне цене минералне сировине;

4) за све металичне сировине 5% тржишне цене за готове производе (из топионице или рафинерије), или 6% тржишне цене готовог производа који је садржан у полупроизводу (концентрату) или 7% тржишне цене готовог производа који је садржан у минералној сировини;

5) за техногене сировине које су резултат експлоатације и прераде минералних сировина 1% тржишне цене минералне сировине;

6) за све неметаличне сировине 5% тржишне цене за готове производе;

7) за све врсте соли и соних вода 1% тржишне цене минералне сировине;

8) за подземне воде из којих се добијају корисне минералне сировине, као и подземне воде везане за рударску технологију и гасове који се са њима јављају 3% тржишне цене минералне сировине ;

9) за геотермалну енергију 4% тржишне цене минералне сировине.

Тржишна цена из става 2. овог члана је просечна цена минералне сировине, полупроизвода или готових производа у периоду од три календарска месеца који претходе месецу у којем се утврђује висина накнаде, која је за:

1) минералне сировине из става 2. тач. 1) до 3) и тач. 6) до 9) овог члана остварена на тржишту Републике Србије, и/или на одговарајућем референтном светском тржишту;

2) за металичне минералне сировине и техногене сировине настале од металичних сировина из става 2. тач. 4) и 5) постигнута на Лондонској берзи метала.

Министар и министар надлежан за рударство објавиће листу референтних тржишта за све минералне сировине из става 2. тач. 1) до 3) и тач. 6) до 9) овог члана.

Утврђивање обавезе

Члан 71.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење минералних сировина обвезнику решењем утврђује орган који је у складу са прописима који уређују рударство надлежан да издаје одобрења на основу којих се минералне сировине и геотермални ресурси користе.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнаде за коришћење радиодифузног простора

Члан 72.

Накнаде за коришћење радиодифузног простора у смислу овог закона су:

- 1) накнада за емитовање програма;
- 2) накнада за јавни радиодифузни сервис.

Обвезници плаћања накнада из става 1. овог члана, основица и начин утврђивања висине накнаде, њихово плаћање, расподела и намена остварених прихода, као и друга питања од значаја за утврђивање и наплату ових накнада утврђују се законом којим се уређује радиодифузија и прописима донетим на основу тог закона.

За коришћење радиодифузног простора не могу се увести друге накнаде изузев накнада из става 1. овог члана.

Накнаде за коришћење електронских комуникационих мрежа

Члан 73.

Накнаде за коришћење електронских комуникационих мрежа у смислу овог закона су:

- 1) накнада за коришћење нумерације;
- 2) накнада за коришћење радио-фреквенција;
- 3) накнада за обављање делатности електронских комуникација.

Обвезници плаћања накнада из става 1. овог члана, основица и начин утврђивања висине накнаде, њихово плаћање, расподела и намена остварених прихода, као и друга питања од значаја за утврђивање и наплату ових накнада утврђују се законом којим се уређују електронске комуникације и прописима донетим на основу тог закона.

За коришћење електронских комуникационих мрежа не могу се увести друге накнаде изузев накнада из става 1. овог члана.

Накнаде у ваздушном саобраћају

Члан 74.

Накнаде у ваздушном саобраћају у смислу овог закона су:

- 1) накнада за унапређење ваздушног саобраћаја коју плаћају сви путници у јавном авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома;
- 2) накнаде за унапређење ваздушног саобраћаја коју плаћају корисници ваздухоплова по тони превезене поште и робе у авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома.

Обвезници плаћања накнада из става 1. овог члана, основица и начин утврђивања висине накнаде, њихово плаћање, расподела и намена остварених прихода, као и друга питања од значаја за утврђивање и наплату ових накнада, утврђују се законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу тог закона.

У ваздушном саобраћају не могу се увести друге накнаде изузев накнада из става 1. овог члана и накнада утврђених међународним споразумима.

Накнаде за коришћење лука и пристаништа

Члан 75.

Накнаде за коришћење лука и пристаништа у смислу овог закона су:

- 1) накнада за употребу обале;
- 2) накнада за пристајање;

- 3) лежарина;
- 4) накнада за навигациону сигнализацију;
- 5) накнада за оперативну употребу луке, односно пристаништа;
- 6) накнада за коришћење лучке друмске и железничке инфраструктуре.

Накнада за употребу обале

Обвезник

Члан 76.

Обвезник плаћања накнаде за употребу обале је прималац или крцатељ чији се терет укрцава или искрцава у луци, односно пристаништу.

У случају превоза путника, обвезник накнаде за употребу обале је путник.

Основица

Члан 77.

Основица за обрачун накнаде за употребу обале је тона укрцаног, односно искрцаног терета и намена терета (увоз, извоз, домаћи саобраћај).

У случају превоза путника, основица накнаде за употребу обале је број путника које је брод овлашћен да превози на основу сведочанства о способности брода за превоз путника.

Накнада за пристајање

Обвезник

Члан 78.

Обвезник плаћања накнаде за пристајање уз оперативну обалу или пристан је пловило које користи луку, односно пристаниште у сврху укрцавања или искрцавања путника или терета.

Основица

Члан 79.

Основица за обрачун накнаде за пристајање једужни метар пловила, односно носивост пловила, као и време проведено у луци на укрцавању и/или искрцавању терета или путника.

Лежарина

Обвезник

Члан 80.

Обвезник плаћања лежарине је пловило које користи луку, односно пристаниште у било коју другу сврху различиту од оне за коју се плаћа накнада за употребу обале.

Основица

Члан 81.

Основица за обрачун лежарине је носивост и врста пловила, као и време проведено у луци или пристаништу.

Накнада за лучку навигациону сигнализацију

Обвезник

Члан 82.

Обвезник плаћања накнаде за лучку навигациону сигнализацију је пловило које упловљава, односно испловаљава из луке, односно пристаништа.

Основица

Члан 83.

Основица за обрачун накнаде за лучку навигациону сигнализацију је врста и носивост пловила.

Накнада за оперативну употребу луке, односно пристаништа

Обвезник

Члан 84.

Обвезник плаћања накнаде за оперативну употребу луке, односно пристаништа је лучки оператер који користи луку, односно пристаниште на основу одобрења за обављање лучке делатности, издатог од стране регулаторног тела надлежног за управљање лукама.

Основица

Члан 85.

Основица за обрачун накнаде за оперативну употребу луке, односно пристаништа је тржишна вредност лучког земљишта које чини конкретно лучко подручје на дан покретања поступка за јавно прикупљање понуда од стране регулаторног тела за управљање лукама, увећана за коефицијент који се одређује према положају луке, односно пристаништа на мрежи унутрашњих водних путева Републике Србије и инфраструктурне повезаности са другим видовима транспорта.

Поред вредности из става 1. овог члана приликом утврђивања основице узима се у обзир и намена лучког подручја или акваторије луке, као и износ планираних улагања јавног и приватног партнера, односно концесионара и планираног промета по површинској или дужинској мери на лучком подручју.

Накнада за коришћење лучке друмске и железничке инфраструктуре

Обвезник

Члан 86.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење лучке друмске и железничке инфраструктуре је друмски, односно железнички превозник који превози терет који се допрема, односно отпрема из луке, односно пристаништа.

Основица

Члан 87.

Основица за обрачун накнаде за коришћење лучке друмске и железничке инфраструктуре је тона терета који се допрема, односно отпрема из луке, односно пристаништа.

Висина накнада

Члан 88.

Методологију утврђивања висине и висину накнада за коришћење лука и пристаништа утврђује Влада на предлог Министарства и регулаторног тела надлежног за управљање лукама.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, висину накнаде за оперативно коришћење луке, односно пристаништа, обвезнику из члана 84. овог закона, утврђује регулаторно тело за управљање лукама у поступку јавног прикупљања понуда у складу са законом који уређује пловидбу и луке на унутрашњим водама.

Страна и домаћа пловила, страни и домаћи лучки оператери и корисници луке, односно пристаништа изједначени су у погледу обавезе плаћања и висине накнада за коришћење лука и пристаништа.

Изузеци

Члан 89.

Изузетно, ако су одређени делови лучке инфраструктуре за чије се коришћење плаћају накнаде из члана 75. тач. 1), 2) и 3) овог закона, у својини лучког оператера који је у процесу приватизације, односно својинске трансформације стекао право својине на целини или одређеном делу лучке инфраструктуре која се налази на лучком подручју луке, односно пристаништа, а што се утврђује на основу уговора о приватизацији или одговарајуће документације из поступка којим је спроведен процес својинске трансформације и увидом у земљишне књиге, односно катастар непокретности, лучки оператер је дужан да плаћа паушалну накнаду која се утврђује уговором између оператера и регулаторног тела надлежног за управљање лукама и која не може да буде мања од 50% прихода који се остваре наплатом накнада из члана 75. тач. 1), 2) и 3) овог закона у тој луци, односно пристаништу.

Одредбе става 1. овог члана не примењују се на лучке оператере који су уговоре о приватизацији, којима се стиче право својине на деловима лучке инфраструктуре, закључили после 4. јуна 2003. године.

Лучки оператер из става 1. овог члана не плаћа накнаду из члана 75. тачка 5) овог закона.

Утврђивање обавезе

Члан 90.

Обавезу плаћања накнада из члана 75. овог закона утврђује регулаторно тело надлежно за управљање лукама.

Ослобођења од плаћања

Члан 91.

Од обавезе плаћања накнада за коришћење лука и пристаништа ослобођена су домаћа јавна пловила.

Од обавезе плаћања накнада за коришћење лука и пристаништа ослобођена су и:

- 1) пловила која бораве у луци, односно пристаништу услед више силе, док она траје;
- 2) пловила која бораве у луци, односно пристаништу ради искрцавања бродоломаца или умрлих лица и њихових пратилаца;
- 3) пловила која бораве у луци, односно пристаништу ради лекарске помоћи члановима посаде или путницима;
- 4) пловила која бораве у луци, односно пристаништу ради гашења пожара;
- 5) пловила министарства надлежног за унутрашње послове која бораве у луци, односно пристаништу ради обављања службених задатака.

Виша сила из става 2. тачка 1) не обухвата појаву леда на унутрашњим водним путевима која проузрокује склањање брода у луку као зимско склониште.

Накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу

Члан 92.

Накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, у смислу овог закона су:

- 1) накнада за пловидбу државним водним путем;
- 2) накнада за коришћење бродске преводнице на државном водном путу;
- 3) накнада за коришћење зимовника на државном водном путу.

Обвезник

Члан 93.

Обвезници плаћања накнада из члана 92. овог закона су корисници државних водних путева.

Основица

Члан 94.

Основица за обраћун накнаде за коришћење бродске преводнице је дужина пловила, док је основица накнада за пловидбу државним јавним путем је коришћење зимовника носивост пловила.

Ослобођења од плаћања

Члан 95.

Од обавезе плаћања накнада из члана 92. овог закона ослобођена су јавна и ратна пловила.

Висина накнада

Члан 96.

Висину накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове саобраћаја.

Висину накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу који се налази на територији аутономне покрајине утврђује надлежни орган аутономне покрајине.

Утврђивање обавезе

Члан 97.

Обавезу плаћања накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, решењем утврђује министарство надлежно за послове саобраћаја.

Обавезу плаћања накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, који се налази на територији аутономне покрајине решењем утврђује надлежни орган аутономне покрајине.

Накнаде за коришћење јавних путева

Члан 98.

Накнаде за коришћење јавних путева, у смислу овог закона, су:

- 1) накнада за ванредни превоз;
- 2) накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за сликовно или звучно обавештавање или оглашавање на државном путу, односно на другом земљишту које користи управљач државног пута, у складу са прописима;
- 3) посебна накнада за употребу државног пута, његовог дела или путног објекта (у даљем тексту: путарина);
- 4) накнада за закуп делова земљишног појаса јавног пута;
- 5) накнада за закуп другог земљишта које користи управљач јавног пута;
- 6) накнада за постављање водовода, канализације, електричних, телефонских и телеграфских водова и сл. на јавном путу;

7) накнада за коришћење комерцијалних објеката којима је омогућен приступ са јавног пута;

8) накнада за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству.

Обвезник

Члан 99.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење јавних путева је корисник јавног пута за намене из члана 98. став 1. овог закона.

Ослобођења од плаћања

Члан 100.

Накнада из члана 98. тачка 3) овог закона не плаћа се за моторна возила:

- 1) полиције;
- 2) Војске Србије;
- 3) хитне помоћи;
- 4) под пратњом (возилима под пратњом сматрају се возила којима је додељена пратња припадника полиције или војне полиције) и посебним возилима (возилима снабдевеним уређајима за давање светлосних и звучних знакова и то за време док ти знакови трају);
- 5) професионалних ватрогасних јединица, добровољних ватрогасних друштава и ватрогасних јединица правних лица која имају ватрогасну службу организовану по прописима о заштити од пожара;
- 6) особа са инвалидитетом;
- 7) организација које окупљају особе са инвалидитетом.

Накнада из члана 98. тачка 3) овог закона не плаћа се, по одобрењу управљача државног пута, за моторна возила:

- 1) републичке инспекције за државне путеве и републичке инспекције за друмски саобраћај;
- 2) привредних друштава, предузећа и других правних лица, односно предузетника који обављају послове одржавања и заштите јавног пута за чије коришћење се плаћа путарина;
- 3) која су у функцији организовања и наплате путарине;
- 4) за превоз лица и материјалних добара у оквиру домаћих или међународних хуманитарних акција.

За возила из става 2. тачка 4) овог члана управљач државног пута издаје дозволу појединачном возилу за појединачну вожњу.

Висина накнада

Члан 101.

Висину накнада за коришћење државних путева утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове саобраћаја.

Висину накнада за коришћење општинских путева утврђује скупштина јединице локалне самоуправе на заједнички предлог органа јединице локалне самоуправе надлежног за финансије и органа надлежног за путеве.

Утврђивање обавезе

Члан 102.

Обавезу плаћање накнаде за коришћење јавних путева обвезнику утврђује управљач јавног пута.

Наплату накнада из члана 98. став 1. тач. 3) и 8) овог закона организује управљач државног пута

Накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре

Члан 103.

Накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре плаћа се управљачу јавне железничке инфраструктуре који је може прописати за:

1) минимални пакет услуга који обухвата управљање захтевима за капацитетом јавне железничке инфраструктуре, право да се користи додељени капацитет, коришћење пруга, скретница и чворова;

2) приступ пругом до службених објеката, односно сервисних постројења који обухвата приступ објектима за снабдевање горивом, путничким станицама, станичним зградама и другим објектима, теретним терминалима, ранжираним станицама, објектима за формирање возова, колосецима за гарирање, као и осталим техничким објектима за одржавање;

3) пружање услуга у службеним објектима, односно сервисним постројењима које обухвата коришћење опреме за снабдевање електричном енергијом за вучу, коришћење постројења за снабдевање горивом, коришћење путничких станица, станичних зграда и других објеката, теретних терминала, ранжираних станица, постројења за формирање возова, колосечних група за гарирање и за коришћење других техничких постројења за одржавање.

Обвезник

Члан 104.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре је корисник трасе воза за намене из члана 103. овог закона.

Висина накнаде

Члан 105.

Методологију вредновања елемената за одређивање висине накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре утврђује Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за послове саобраћаја.

Методологија из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Висину накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре утврђује управљач јавне железничке инфраструктуре.

Влада даје сагласност на висину накнаде из става 3. овог члана, уз претходно прибављену сагласност Министарства и министарства надлежног за послове саобраћаја.

Утерђивање обавезе

Члан 106.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење железничке инфраструктуре утврђује управљач железничке инфраструктуре.

Наплату накнада из члана 103. овог закона организује управљач јавне железничке инфраструктуре.

Накнаде за заштиту животне средине

Члан 107.

Накнаде за заштиту животне средине, у смислу овог закона, су:

- 1) накнада за коришћење заштићеног подручја;
- 2) накнада за промет дивље флоре и фауне;
- 3) накнаде за загађивање животне средине;
- 4) накнада за заштиту и унапређење животне средине;
- 5) накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада;
- 6) накнада са стављање у промет хемикалија;
- 7) накнада за амбалажу или упакован производ.

Накнада за коришћење заштићеног подручја

Члан 108.

Накнада за коришћење заштићеног подручја плаћа се управљачу заштићеног подручја, који је може прописати за:

- 1) обављање делатности у заштићеном подручју;
- 2) коришћење дивље флоре и фауне у заштићеном подручју;
- 3) викендице и друге некомерцијалне објекте за одмор у заштићеном подручју;
- 4) возила на моторни погон у употреби на заштићеном подручју;
- 5) туристичке, рекреативне, спортске и друге манифестације и активности, рекламне ознаке, комерцијалне филмске, фото и тонске записе;
- 6) коришћење услуга, уређених терена, објеката и друге имовине управљача и имена и знака заштићеног подручја;
- 7) посету заштићеном подручју, његовим деловима и објектима.

Обављање делатности из става 1. тачка 1) овог члана мора бити допуштено у складу са прописима који уређују заштиту природе.

Обвезник

Члан 109.

Обвезник накнаде за коришћење заштићеног подручја је лице које користи заштићено подручје на неки од начина из члана 108. став 1. овог закона, а за које је управљач заштићеног подручја прописао накнаду.

Ослобођења од плаћања

Члан 110.

Управљач може прописати смањење или ослобођење од плаћања накнаде по једном или више основа плаћања накнаде, а пре свега за:

- 1) становнике и стално запослене, физичка лица која обављају послове или врше службене радње у заштићеном подручју, лица са инвалидитетом и посебним потребама, децу, пензионере и слично;
- 2) кориснике чије активности непосредно доприносе унапређењу стања, презентацији и промоцији вредности заштићеног подручја;
- 3) кориснике код којих су, услед елементарне непогоде или других разлога, наступиле околности које битно отежавају услове рада и пословања.

Висина накнаде

Члан 111.

Врсту делатности за коју се плаћа накнада, мерила и заједничке елементе за утврђивање висине накнаде за коришћење заштићеног подручја, ближе услове за умањење или ослобођење од плаћања, као и највише износе и начин обрачуна и наплате накнада утврђује Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за природне ресурсе.

Висину накнаде за коришћење заштићеног добра у складу са актом Владе из става 1. овог члана утврђује управљач заштићеног подручја.

На акт управљача којим се утврђује висина, начин обрачуна и плаћања накнаде за коришћење заштићеног подручја сагласност даје Министарство за национални парк и заштићено подручје проглашено актом Владе, а орган надлежан за послове финансија аутономне покрајине, односно орган надлежан за послове финансија јединице локалне самоуправе за заштићено подручје проглашено актом надлежног органа аутономне покрајине, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе, уз претходно прибављено мишљење органа надлежног за управљање заштићеним подручјем.

Обавеза управљача заштићеног подручја

Члан 112.

Управљач је дужан да средства остварена наплатом накнада за коришћење заштићеног подручја води на посебном рачуну и користи за заштиту, развој и унапређење заштићеног подручја, односно за спровођење плана и програма управљања.

Накнада за промет дивље флоре и фауне

Члан 113.

За врсте дивље флоре и фауне стављене под контролу коришћења и промета (у даљем тексту: заштићене врсте), у складу са прописима у области заштите животне средине, плаћа се накнада.

Обвезник

Члан 114.

Обвезник плаћања накнаде за промет дивље флоре и фауне је лице које врши промет заштићених врста.

Основица

Члан 115.

Основица за обрачун накнаде за промет заштићених врста је цена врсте дивље флоре и фауне.

Цене из става 1. овог члана утврђује Влада на предлог Министарства, министарства надлежног за заштиту животне средине и министарства надлежног за трговину.

Акт којим се утврђује цена из става 2. овог члана Влада доноси и објављује пре објављивања конкурса за издавање дозвола за сакупљање и промет заштићених врста у складу са законом који уређује заштиту животне средине, а најкасније до 30. новембра текуће за наредну годину.

Висина накнаде

Члан 116.

Висина накнаде за промет заштићених врста утврђује се применом стопе од 10% на основицу из члана 115. овог закона.

Утврђивање обавезе

Члан 117.

Обавезу плаћања накнаде за промет заштићених врста обвезнику утврђује решењем министар надлежан за заштиту животне средине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнада за загађивање животне средине

Члан 118.

Накнада за загађивање животне средине плаћа се за емисије из појединачног извора загађивања, односно произведеног или одложеног отпада, материја штетних по животну средину које настају обављањем производње, промета или било које друге активности правних и физичких лица.

Критеријуми за одређивање накнаде из става 1. овог члана су:

- 1) врста, количина или особине емисија из појединог извора;
- 2) врста, количина или особине емисија произведеног или одложеног отпада;
- 3) садржај материја штетних по животну средину у сировини, полупроизводу и производу.

Обвезник

Члан 119.

Обвезник плаћања накнаде за загађивање животне средине је свако лице које узрокује загађење животне средине емисијама, односно отпадом или производи, користи или ставља у промет сировине, полупроизводе или производе који садрже материје штетне по животну средину.

Повраћај, ослобођење или смањење накнаде за загађивање животне средине

Члан 120.

Обвезник има право на повраћај већ плаћене накнаде за загађивање животне средине, односно ослобођење или смањење плаћања накнаде, ако средства користи за спровођење мера за прилагођавање прописаним граничним вредностима или спроводи друге мере којима доприноси смањењу загађивања животне средине испод нивоа утврђеног прописима који уређују заштиту животне средине.

Влада ближе утврђује мерила и услове за повраћај, ослобођење или смањење плаћања накнаде, на предлог Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Министар надлежан за заштиту животне средине одлучује о праву из става 1. овог члана у складу са прописаним мерилима и условима.

Основице и висина накнада

Члан 121.

Влада ближе одређује врсту загађивања, критеријуме за обрачун накнаде и обвезнике, основицу и висину накнаде, на предлог Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Утврђивање обавезе

Члан 122.

Обавезу плаћања накнаде за загађивање животне средине обвезнику утврђује министарство надлежно за заштиту животне средине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнада за заштиту и унапређивање животне средине

Члан 123.

Накнада за заштиту и унапређење животне средине је наменски порез који може прописати јединица локалне самоуправе.

Накнаду из става 1. овог члана својим актом прописује скупштина јединице локалне самоуправе.

Накнада из става 1. овог члана прописује се по основу:

1) коришћења стамбених и пословних зграда, станова и пословних просторија за становање, односно обављање пословне делатности, као и за коришћење земљишта за обављање редовне делатности (у даљем тексту: непокретност);

2) обављања одређених активности које утичу на животну средину, а које одређује Влада;

3) транспорта нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију.

Активности које утичу на животну средину из става 3. тачка 2) овог члана и територију са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију из става 3. тачка 3) овог члана прописује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Највише износе накнада из става 3. овог члана и ближе критеријуме за њихово утврђивање утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Обвезници плаћања накнаде по основу из става 3. тачка 1) овог члана су имаоци права својине на непокретности, односно закупци ако се непокретности користе по основу права закупа, а висина накнаде се одређује према површини непокретности до износа који не може бити већи од износа прописаног на основу овог закона и плаћа се месечно.

Обвезници плаћања накнаде по основу из става 3. тачка 2) овог члана су правна лица и предузетници, који обављају активности утврђене актом Владе из става 4. овог члана.

Обвезници плаћања накнаде из става 3. тачка 3) овог члана су власници теретних возила, односно правна и физичка лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију.

Јединица локалне самоуправе актом из става 2. овог члана утврђује висину, рокове, обвезнике, начин плаћања накнаде и олакшице за одређене категорије обвезника плаћања, а у складу са утврђеним критеријумима из става 5. овог члана.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе је дужан да прибави мишљење Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине на предлог акта из става 2. овог члана.

Приходе од накнаде за заштиту и унапређење животне средине јединица локалне самоуправе дужна је да користи искључиво за капиталне издатке

којима се финансирају улагања у побољшање или унапређење животне средине на њеној територији.

Капиталне издатке из става 11. овог члана и опис улагања јединица локалне самоуправе дужна је да достави Министарству до 31. марта текуће за претходну годину.

Накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада

Члан 124.

Накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада плаћа се за стављање у промет ових производа на територији Републике Србије.

Под стављањем у промет производа из става 1. овог члана сматра се свака испорука ових производа из производног погона обвезника и увоз ових производа.

Обвезник

Члан 125.

Обвезник плаћања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада је произвођач и/или увозник ових производа.

Обвезник из става 1. овог члана дужан је да води и чува дневну евиденцију о количини и врсти производа који после употребе постају посебни токови отпада које је произвео, ставио у промет и увезао и да годишњи извештај о количини и врсти производа који су стављени у промет доставља министарству надлежном за заштиту животне средине.

Основице и висине накнада

Члан 126.

Производе који после употребе постају посебни токови отпада, образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и образац годишњег извештаја, начин и рокове достављања годишњег извештаја, обвезнике плаћања накнаде, критеријуме за обрачун, висину, динамику и начин обрачунавања и плаћања накнаде утврђује Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Утврђивање обавезе

Члан 127.

Обавезу плаћања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада решењем утврђује министарство надлежно за заштиту животне средине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнада за стављање у промет хемикалија

Члан 128.

Наканада за стављање у промет хемикалија плаћа се за хемикалије произведене, односно увезене на територију Републике Србије, у складу са законом којим се уређују хемикалије.

Обвезник

Члан 129.

Обвезник накнаде за стављање у промет хемикалија је произвођач, увозник или даљи корисник хемикалија који је у складу са законом којим се уређују хемикалије обавезан да министарству надлежном за послове заштите животне средине поднесе пријаву ради уписа хемикалија у Регистар хемикалија, односно доставља податке о хемикалијама стављеним у промет на територији Републике Србије.

Висина и начин обрачуна и плаћања накнаде

Члан 130.

Висину накнаде за стављање у промет хемикалија утврђује Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Висина накнаде из става 1. овог члана утврђује се нарочито у зависности од опасних својстава хемикалије.

Актом из става 1. овог члана утврђују се и ближи критеријуми за начин обрачунавања и плаћања накнаде за стављање у промет хемикалија, као и за умањење и начин враћања више уплаћеног износа ове накнаде.

Утврђивање обавезе

Члан 131.

Обавезу плаћања накнаде за стављање у промет хемикалија решењем утврђује министарство надлежно за заштиту животне средине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Накнада за амбалажу или упакован производ

Члан 132.

Накнада за амбалажу или упакован производ плаћа се за произведену и увезену амбалажу или упакован производ који се први пут ставља у промет на територији Републике Србије.

Под стављањем у промет амбалаже из става 1. овог члана сматра се свака испорука из производног погона обвезника и увоз ових производа.

Обвезник

Члан 133.

Обвезник плаћања накнаде за амбалажу или упакован производ је испоручилац, као правно или физичко лице, који ставља у промет амбалажу или упакован производ, независно од тога да ли је то лице истовремено и произвођач, увозник, пакер/пунилац или трговац на велико.

Обвезник плаћања накнаде из става 1. овог члана може на опратера уговором пренети обавазу управљања амбалажним отпадом.

Ако је обвезник плаћања накнаде пренео обавезу управљања амбалажом на опратера који није испунио националне циљеве из става 2. овог члана, плаћа 80% од утврђене висине накнаде.

Основица и висина накнаде

Члан 134.

Накнада за амбалажу или упакован производ обрачунава се према врсти, количини, саставу и намени амбалаже, материјалу од којег је амбалажа израђена, као и у односу на постигнуте националне циљеве.

Национални циљеви управљања амбалажом и амбалажним отпадом утврђују се Планом смањења амбалажног отпада који доноси Влада на предлог Министарства и министарства надлежног за послове заштите животне средине, за период од пет година.

Висину накнаде за амбалажу или упакован производ, образац годишњег извештаја, начин и рокове достављања годишњег извештаја и критеријуме за обрачун плаћања накнаде, утврђује Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Утврђивање обавезе

Члан 135.

Обавезу плаћања накнаде за амбалажу или упакован производ решењем утврђује министарство надлежно за заштиту животне средине.

На решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Ослобођење од плаћања

Члан 136.

Обвезник има право на ослобођење плаћања накнаде за амбалажу или упакован производ ако:

- 1) амбалажу са дугим веком трајања и повратну амбалажу на коју се примењује кауцијски систем;
- 2) извезену амбалажу или упакован производ, односно који је предмет поновног увоза, а за који је већ плаћена накнада по другим прописима;
- 3) амбалажу или упакован производ увезен у некомерцијалне сврхе или који је физичко лице купило за сопствене потребе;

4) амбалажу или упакован производ који се транспортује из иностранства у слободне зоне ради складиштења или ако се не врши његово препакивање;

5) произведен, увезен или извезен амбалажни материјал који служи за даљу производњу амбалаже.

Влада ближе утврђује мерила и услове за ослобођење плаћања накнаде, на предлог Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Ослобођење од плаћања накнаде за амбалажу или упакован производ обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за заштиту животне средине.

На решење из става 3. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Решење Министарства из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

III. НАЧИН УТВРЂИВАЊА ВИСИНЕ НАКНАДА, РОКОВИ И КОНТРОЛА ПЛАЋАЊА И ПРИПАДНОСТ ПРИХОДА

Начин утврђивања висине накнада

Члан 137.

Висине накнада, односно основица за обрачун накнада које у складу са овим законом утврђује Влада, утврђују се и објављују у „Службеном гласнику Републике Србије” најкасније до 30. септембра текуће године за наредну годину и не могу се повећавати током године за ту годину.

Ако Влада до истека рока из става 1. овог члана не утврди и не објави висину накнада, односно основицу за обрачун накнада у наредној години, примењиваће се њихова висина утврђена за текућу годину.

Изузетно од става 2. овог члана, ако је актом о утврђивању висине накнада, односно основице за обрачун накнада предвиђено усклађивање њихове висине са кретањем потрошачких цена, у наредној години примењиваће се усклађени износи накнада, односно основица за обрачун накнада.

Усклађени износи накнада, односно основица за накнаде за наредну годину добијају се применом индекса раста потрошачких цена у периоду од 30. септембра претходне до 30. септембра текуће године, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, на износ накнаде, односно основице за накнаду у текућој години.

Усклађене износе из става 4. овог члана објављује орган надлежан за утврђивање накнада, најкасније до 31. октобра текуће за наредну годину.

Рокови плаћања обавезе за накнаде

Члан 138.

Рокови плаћања обавезе за накнаде уређују се актом којим се утврђује обавеза плаћања накнаде, осим ако је начин и рок плаћања утврђен овим законом.

Актом из става 1. овог члана може се уредити да се накнада плаћа месечно или тромесечно, при чему обавеза плаћања накнаде не може доспети пре отпочињања коришћења јавног добра.

Обвезник не може отпочети коришћење јавног добра пре пријема решења о утврђивању обавезе за плаћање накнаде из става 1. овог члана ако је овим законом прописано да се обавеза утврђује решењем.

Акт из става 1. овог члана надлежни орган доноси у року од 30 дана од дана издавања сагласности обвезнику у складу са законом који уређује коришћење јавног добра за које се издаје сагласност, осим ако је другачије утврђено овим законом.

На недоношење решења у року из става 4. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Надлежност за контролу и принудну наплату накнада

Члан 139.

Контролу извршавања обавеза за накнаде утврђене решењем републичких и покрајинских органа спроводи територијално надлежна организациона јединица Пореске управе Републике Србије, а за накнаде утврђене решењем органа јединице локалне самоуправе, орган јединице локалне самоуправе надлежан за контролу и наплату јавних прихода, осим ако није другачије уређено овим законом.

Орган надлежан за доношење решења дужан је да у року од пет дана од дана када решење постане извршно, електронским путем исто достави централи Пореске управе Републике Србије, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе.

У погледу контроле плаћања, принудне наплате накнада, застарелости, наплате камате и других питања наплате тих накнада која нису уређена овим законом, примењују се прописи којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Рокови плаћања, надлежност за контролу и принудну наплату накнада које наплаћују регулаторна тела

Члан 140.

Изузетно од чл. 137. и 138. овог закона рокове плаћања, контролу и принудну наплату накнада, које својим актом утврђује регулаторно тело, уређује, односно врши то регулаторно тело, након спроведног управног поступка, а на начин прописан посебним законом којим је то регулаторно тело основано.

Припадност прихода од накнада за коришћење јавних добара

Члан 141.

Средства остварена од накнада за коришћење јавних добара припадају:

- 1) буџету Републике Србије, ако се обавеза плаћања накнаде утврђује решењем надлежног министарства;
- 2) буџету аутономне покрајине, ако се обавеза плаћања накнаде утврђује решењем надлежног органа аутономне покрајине;

3) буџету јединице локалне самоуправе, ако се обавеза плаћања накнаде утврђује решењем надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Изузетно од става 1. овог члана:

1) приходи од накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта у висини од 50% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 50% буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази обрадиво пољопривредно земљиште чија се намена мења;

2) приходи од накнаде за промену намене шума у висини од 50% припадају буџету Републике Србије, односно буџету аутономне покрајине, ако су наплаћени за промену намене шума на територији аутономне покрајине, а у висини од 50% буџету јединице локалне самоуправе на чијој;

3) приходи од накнаде за коришћење шума у висини од 50% припадају буџету Републике Србије, односно буџету аутономне покрајине, ако су наплаћени за коришћење шума на територији аутономне покрајине, а у висини од 50% буџету јединице локалне самоуправе;

4) приходи од накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи у висини од 50% припадају буџету Републике Србије, односно буџету аутономне покрајине, ако су наплаћени на територији аутономне покрајине, а у висини од 50% буџету јединице локалне самоуправе;

5) приходи од накнаде за одводњавање од физичких лица на мелирационом подручју или делу мелирационог подручја које се налази на територији аутономне покрајине припадају буџету аутономне покрајине;

6) приходи од накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса у висини од 60% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 40% припадају буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се врши експлоатација, а ако се експлоатација врши на територији аутономне покрајине, приходи од накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса, у висини од 50% припадају буџету Републике Србије, у висини од 40% буџету јединице локалне самоуправе на чијој се територији врши експлоатација, а у висини од 10% буџету аутономне покрајине;

7) приходи остварени од накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу који се налазе на територији аутономне покрајине приход су буџета аутономне покрајине;

8) приходи од накнада за коришћење државних путева приход су буџета Републике Србије, а приходи од накнада за коришћење општинских путева и улица приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији се налазе ти путеви и улице;

9) приходи од накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре припадају управљачу јавне железничке инфраструктуре;

10) приходи од накнаде за коришћење заштићеног подручја припадају управљачу тог подручја;

11) приходи од накнаде за загађивање животне средине у висини од 50% приход су буџета Републике Србије, а у висини од 50% приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази извор загађења;

12) приходи од накнаде за загађивање животне средине у подручјима од посебног интереса у висини 80% приход су буџета Републике Србије, а у висини 20% приход су јединице локалне самоуправе;

**Припадност прихода од накнада за коришћење јавних добара које
наплаћују независна регулаторна тела**

Члан 142.

Приходи остварени од накнада за коришћење јавних добара која наплаћују независна регулаторна тела припадају тим телима до износа планираних расхода утврђених годишњим финансијским планом тог тела, а вишак изнад тог износа, укључујући и средства која нису утрошена на планиране расходе, буџету Републике Србије.

Ако се до истека календарске године не усвоји финансијски план регулаторног тела за наредну календарску годину, средства из става 1. овог члана у наредној календарској години припадају тим телима до износа планираних расхода утврђених финансијским планом за претходну годину, а до усвајања финансијског плана за текућу календарску годину.

Изузетно од става 1. овог члана, приходи од накнаде за коришћење јавног радиодифузног сервиса припадају јавној радиодифузној установи Србије, а приходи остварени на територији аутономне покрајине у износу од 70% припадају јавној радиодифузној установи аутономне покрајине.

Ако јавна радиодифузна установа из става 3. овог члана оствари приход од накнаде за коришћење јавног радиодифузног сервиса већи од износа планираних расхода утврђених годишњим финансијским планом, вишак изнад тог износа припада буџету Републике Србије.

Изузетно од става 1. овог члана, приходи остварени од накнада за коришћење електронских комуникационих мрежа изнад износа планираних расхода утврђених годишњим финансијским планом регулаторног тела, деле се између буџета Републике Србије и буџета аутономне покрајине тако да буџету аутономне покрајине припада део који је сразмеран учешћу прихода остварених од обвезника са седиштем на територије аутономне покрајине у укупним приходима од ових накнада.

Уплата прихода од накнада

Члан 143.

Накнаде за коришћење јавних добара уплаћују се на прописане уплатне рачуне јавних прихода са којих их Управа за трезор Републике Србије аутоматски—усмерава на рачуне буџета Републике, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, односно на рачун регулаторног тела, а накнаду за коришћење јавног радиодифузног сервиса на рачуне јавних радиодифузних сервиса, у складу са овим законом.

Управа за трезор Републике Србије дужна је да органима надлежним за утврђивање обавезе плаћања накнада за коришћење јавних добара омогући аутоматски електронски увид у дневно стање наплате накнада.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 144.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) члан 13. Закона о бањама („Службени гласник РС”, бр. 80/92 и 67/93 др. закон);

2) члан 4. став 2. и чл. 134.-137. Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, број 88/11);

3) члан 31. и чл. 229.-232. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, број 73/10);

4) члан 16. став 1. тачка 1) и чл. 17. - 26. Закона о јавним путевима („Службени гласник РС”, број 101/05, 123/07, 101/11 и 93/12);

5) члан 69. тачка 2) и члан 70. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010 - испр.);

6) члан 24. став 1. тачка 2) и став 2. и чл. 27. и 45. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11);

7) члан 151. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. тог члана, чл. 152. - 177, члан 186. тач. 2) и 3), члан 187. став 4, члан 189. тач. 2) и 3), члан 190. став 3, чл. 191. - 195. Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12);

8) члан 26. и члан 27. ст. 1, 2. и 3. Закона о железници („Службени гласник РС”, број 15/05).

Изузетно од става 1. овог члана, одредбе прописа којима се утврђује висина и начин плаћања накнада примењиваће се до доношења акта из члана 145. овог закона.

Члан 145.

Висину накнада Влада ће утврдити у року од 6 месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 146.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се од 1. јануара 2014. године, изузев одредби чл. 127.-135. и чл. 141.-143. овог закона које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о накнадама за коришћење јавних добара садржан је у члану 97. тачка 15. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 89/06), којим се утврђује да Република Србија између осталог, уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Разлози због којих се предлаже доношење Закона о накнадама за коришћење јавних добара огледају се у све већој потреби унапређење транспарентности система јавних прихода, обезбеђења предвидивости трошкова пословања привреди и оптималног коришћења јавних добара, повећању прихода увођења накнадајасном расподелом надлежности за њихову контролу и наплату, као и груписањем накнада у циљу онемогућавања које нису повезане са коришћењем одређеног добра.

Неопходно је успоставити јасна правила у систему јавних прихода, где:

- порез подразумева општу обавезу без непосредне противчинидбе,
- накнада подразумева плаћање за коришћење јавног добра,
- такса подразумева плаћање за пружену јавну услугу.

Предложена решења имају, између осталог, за циљ увођење предвидљивости трошкова и равноправност услова пословања, и то увођењем накнада само једним законом и дефинисањем правила и рокова за утврђивање висине накнада.

Предложеним законом уводе се појмови као сто су: накнада за коришћење јавних добара (јавни приход који се наплаћује од физичког или правног лица за коришћење одређеног јавног добара), обвезник плаћања накнаде (лице које користи добро), коришћење јавног добра (при чему обвезник непосредно користи јавно добро или обвезник својим чињењем или нечињењем непосредно утиче на расположивост, квалитет или неку другу особину јавног добра), основица (по правилу јединична количина или вредност добра које се користи), начин утврђивања висине накнада, као и коме припадају приходи остварени од накнада.

Предложеним законом, дефинишу се: накнаде за промену намене пољопривредног земљишта; накнаде за коришћење шума и шумског земљишта; накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи; накнаде за воде; накнада за коришћење природног лековитог фактора; накнаде за геолошка истраживања; накнаде за коришћење минералних ресурса, ресурса подземних вода, геотермалних и других геолошких ресурса и резерви минералних сировина; накнаде за коришћење радиодифузног простора; накнаде за коришћење електронских комуникационих мрежа; накнаде у ваздушном саобраћају; накнаде за коришћење лука и пристаништа; накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу; накнаде за коришћење јавних путева; накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре; накнаде за заштиту животне средине.

У односу на постојећи систем одређивања накнада, предложеним решењима би се постигла оптималнија наплата и повећали приходи буџета, а

нарочито због увођења правила за утврђивање и измену висине накнада које се одређују на заједнички предлог министарства наложног за финансије и надлежног ресорног министарства, као и путем измена до сваког 30. септембра текуће за наредну годину, и предвиђањем рока за усклађивање са инфлацијом сваког 31. октобра текуће за наредну годину.

Поред наведеног, предвиђено је право на жалбу министарству надлежном за послове финансије на износ накнаде утврђене решењем, као и на недоношење решења у законом прописаном року.

Најзад, предвиђено је да контролу и принудну наплату врши пореска управа, осим за накнаде које утврђују независна регулаторна тела.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. дефинисан је предмет закона којим је предвиђено да закон уређују накнаде за коришћење јавних добара и накнаде које наплаћују регулаторна тела, обвезника плаћања накнаде, основицу и начин утврђивања висине накнада, расподелу прихода остварених од накнада, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање накнада.

У члану 2. уређене су дефиниције и појмови коришћени у закону.

У члану 3. дефинисано је да се накнаде за коришћење јавних добара могу уводити само овим законом. .

У члану 4. побројане су врсте накнада које се уводе овим законом и то: накнаде за промену намене пољопривредног земљишта; накнаде за коришћење шума и шумског земљишта; накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи; накнаде за воде;

накнада за коришћење природног лековитог фактора; накнаде за геолошка истраживања; накнаде за коришћење минералних ресурса, ресурса подземних вода, геотермалних и других геолошких ресурса и резерви минералних сировина; накнаде за коришћење радиодифузног простора; накнаде за коришћење електронских комуникационих мрежа; накнаде у ваздушном саобраћају; накнаде за коришћење лука и пристаништа; накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу; накнаде за коришћење јавних путева; накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре; накнаде за заштиту животне средине.

У члану 5. утврђено је да је накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта у смислу овог закона: накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време; накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време.

У члану 6. одређен је обвезник плаћања накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта.

У члану 7. одређена је основица за обрачун накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта и то као тржишна вредност обрадивог пољопривредног земљишта чија се намена мења.

У члану 8. одређена је висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време и то применом стопе од 50% од тржишне вредности земљишта чија се намена мења.

У члану 9. дефинисано је да обавезу плаћања, као и висину накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на неодређено време утврђује решењем општинска, односно градска управа, на захтев власника,

односно корисника земљишта или по налогу пољопривредног инспектора. Овим чланом, дефинисано је и који документи се подносе у поступку утврђивања плаћања предметне накнаде.

У члану 10. одређује се да се на висину накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време примењује стопа од 5% на основицу из члана 7. овог закона, а да се изузетно, висина накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време коју плаћа обвезник из члана 6. став 2. овог закона утврђује се применом стопе од 2% на основицу из члана 7. овог закона.

У члану 11. уређује се да обавезу плаћања, као и висину накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта на одређено време решењем утврђује општинска, односно градска управа, на захтев власника, односно корисника земљишта или по налогу пољопривредног инспектора.

У члану 12. предвиђени су изузеци од обавезе плаћања накнаде за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта.

У члану 13. уређене су накнаде за коришћење шума и шумског земљишта, и то као накнада за промену намене шума и накнада за коришћење шума.

У члану 14. до 17. уређује се накнада за промену намене шума и шумског земљишта, укључујући обвезника накнаде, основице, висине накнаде, као и поступка одређивања накнаде.

У члану 18. до 22. уређује се накнада за коришћење шума, укључујући обвезника накнаде, основице, висине накнаде, као и поступка одређивања накнаде за правна и за физичка лица.

У члану 23. до 26. уређује се накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи, укључујући обвезника накнаде, основице, висине накнаде, као и поступка одређивања накнаде.

У члану 27. до 28. уређује се накнада за воде као: накнада за коришћење водног добра; накнада за испуштену воду; накнада за загађивање вода; накнада за одводњавање; накнада за коришћење водних објеката и система.

Референтна цена воде утврђује се на основу оперативних трошкова снабдевања водом за пиће системом јавног водовода и оперативних трошкова сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода системом јавне канализације, као и трошкова одржавања и амортизације водних објеката за снабдевање водом за пиће и санитарно-хигијенске потребе и водних објеката за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода у смислу закона који уређује воде. Влада утврђује методологију, критеријуме и референтну цену воде.

У члану 29. до 33. одређује се накнада за коришћење водног добра. Обвезник плаћања накнаде за коришћење водног добра је корисник вода и водног земљишта у складу са законом који уређује воде. Накнаде се не плаћају за опште коришћење вода у смислу закона који уређује воде и коришћење водног земљишта за одређене намене; Основице за обрачун накнаде прописане су у чл. 31, и то су: количина (m³) и квалитет захваћене воде, продата количина флаширане воде, површина (ha) пољопривредног земљишта која се наводњава, где не постоји могућност мерења количине испоручене воде и сл.

Висину накнаде за коришћење водног добра утврђује Влада. Обавезу плаћања накнаде обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине или орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија.

У члану 34. до 37. уређује се накнада за испуштenu воду, при чему је обвезник плаћања накнаде за испуштenu воду је лице које испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро, акумулацију и слично; врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације; производи електричну енергију у термоелектранама са отвореним - проточним системом за хлађење.

Основица за обрачун је количина (m³) испуштене отпадне воде, осим ако нема мерне уређаје за количину испуштене воде. Висину накнаде за испуштenu воду утврђује Влада, а обавезу плаћања накнаде за испуштenu воду обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине када се накнада плаћа за испуштање воде на територији аутономне покрајине.

Чланом 38. утврђено је да збир накнаде за коришћење водног добра и накнаде за испуштenu воду, не може бити мањи од 10% утврђене референтне цене воде.

У члану 40. до 42. предвиђена је накнада за загађивање вода, при чему је обвезник плаћања накнаде за загађивање вода физичко или правно лице које је власник пловног објекта; испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канале, језеро, акумулацију и слично; врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације; испушта на пољопривредно, грађевинско или шумско земљиште загађујуће супстанце које на непосредан или посредан начин загађују воде; производи, односно увози ђубрива и хемијска средства за заштиту биља и уништавање корова, као и детерџенте на бази фосфата.

Основица је носивост и снага мотора, количина емисије загађења и произведена, односно увезена количина ђубрива и хемијских средстава;

Висину накнаде за загађивање вода утврђује Влада, а обавезу плаћања решењем утврђује надлежно министарство осим за власника пловног објекта (орган надлежан за регистрацију пловног објекта).

У члану 43. дефинисано је да лице које испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро, акумулацију и слично плаћа накнаду за испуштenu воду и накнаду за загађивање вода чија висина у збиру не може бити мања од цене пречишћавања отпадних вода до нивоа који одговара граничним вредностима емисије.

У члану 44. до 48. предвиђена је накнада за одводњавање, при чему је обвезник плаћања накнаде за одводњавање је власник, односно корисник земљишта, објеката, или инфраструктуре које се налази на мелиорационом подручју одређеном у складу са законом којим се уређују воде.

Накнада се не плаћа за пољопривредно земљиште за које се плаћа накнада за коришћење воде за наводњавање (ако је проглашена елементарна непогода, Влада може донети одлуку за ослобађање плаћања накнаде обвезника који је корисник или власник пољопривредног, шумског и грађевинског земљишта).

Основица за обрачун је површина земљишта; површина објеката саобраћајне инфраструктуре и других добара у општој употреби; површина грађевинског земљишта под стамбеним и пословним објектима.

Обавезу плаћања накнаде обвезнику - правном лицу решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине, а обвезнику - физичком лицу решењем утврђује Пореска управа Републике Србије, а висину утврђује Влада.

У члану 49. до 52. предвиђена је накнада за коришћење водних објеката и система, при чему је обвезник плаћања накнаде за коришћење водних објеката и система је лице које користи водне објекте и системе у јавној својини. Основица за обрачун накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини, и то: за наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибњака и других корисника, за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката и за пловидбу каналима, носивост и снага пловног објекта.

Висину накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини утврђује Влада у зависности од квалитета и начина одвођења отпадних вода.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине ако се водни објекти и системи налазе на територији аутономне покрајине.

У члану 53. до 56. предвиђена је накнада за коришћење природног лековитог фактора, при чему је дефинисано да је обвезник плаћања накнаде за коришћење природног лековитог фактора је лице које је у складу са законом који уређује бање добило право да користи природни лековити фактор у бањи (термална и минерална вода, гас и лековито блато). Основица за обрачун накнаде за коришћење природног лековитог фактора је количина (m³) искоришћеног природног лековитог фактора. Висину накнаде за коришћење природног лековитог фактора утврђује Влада посебно за свако подручје које је у складу са законом који уређује бање утврђено као бања, а накнада се умањује за 50% ако је корисник природног лековитог фактора јавна здравствена установа. Обавезу плаћања накнаде за коришћење природног лековитог фактора обвезнику решењем утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за финансије.

У члану 57. до 71. предвиђене су накнаде за геолошка истраживања (накнада за коришћење података и документације основних геолошких истраживања, накнада за примењена геолошка истраживања и накнада за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса).

Предвиђено је да је обвезник плаћања накнаде за коришћење података и документације основних геолошких истраживања је корисник података и документације а висина накнаде износи 5% вредности основице (валоризована стварна вредност изведених истраживања на одређеном истражном простору).

Обвезник плаћања накнаде за примењена геолошка истраживања је лице коме је надлежни орган одобрио извођење геолошких истраживања минералних и других геолошких ресурса и плаћа се по квадратном километру истражног простора, а висину утврђује Влада.

Обвезник плаћања накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса је лице којем је у складу са законом који уређује рударство одобрено коришћење минералних сировина и плаћа се према количини извађене, односно захваћене минералне сировине и Висину накнаде утврђује Влада.

За узорке минералних сировина који се користе за техничко-технолошка испитивања у индустријским условима не плаћа се накнада за коришћење минералних сировина

У члану 72. и 73. дефинисане су накнаде за коришћење радиодифузног простора и накнаде за коришћење електронских комуникационих мрежа.

Накнаде за коришћење радиодифузног простора су: накнада за емитовање програма; накнада за јавни радиодифузни сервис.

Накнаде за коришћење електронских комуникационих мрежа у смислу овог закона су накнада за коришћење нумерације; накнада за коришћење радио-фреквенција; накнада за обављање делатности електронских комуникација.

Обвезници плаћања накнада, основица и начин утврђивања висине накнаде, плаћање, расподела и намена остварених прихода, утврђују се законом којим се уређује радиодифузија и не могу се увести друге накнаде.

У члану 74. уређене су накнаде у ваздушном саобраћају. Накнаде у ваздушном саобраћају у смислу овог закона су: 1) накнада за унапређење ваздушног саобраћаја коју плаћају сви путници у јавном авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома; 2) накнаде за унапређење ваздушног саобраћаја коју плаћају корисници ваздухоплова по тони превезене поште и робе у авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома.

Обвезници плаћања накнада, основица и начин утврђивања висине накнаде, њихово плаћање, расподела и намена остварених прихода, као и друга питања од значаја за утврђивање и наплату ових накнада, утврђују се законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу тог закона и не могу се увести друге накнаде изузев накнада ових накнада и накнада утврђених међународним споразумима.

У члану 75. до 91. уређена су питања која се односе на накнаде за коришћење лука и пристаништа.

Накнаде за коришћење лука и пристаништа у смислу овог закона су:

1) накнада за употребу обале - обвезник плаћања накнаде је прималац или крцатељ чији се терет укрцава или искрцава у луци, односно пристаништу, а у случају превоза путника, обвезник накнаде за употребу обале је путник. Основица за обрачун је тона укрцаног/искрцаног терета или број путника које је брод овлашћен да превози.

2) накнада за пристајање - обвезник плаћања накнаде је пловило које користи луку, односно пристаниште у сврху укрцавања или искрцавања путника или терета, а основица за обрачун је дужни метар пловила, односно носивост пловила, као и време проведено у луци на укрцавању / искрцавању терета или путника.

3) Лежарина - обвезник плаћања је пловило које користи луку, односно пристаниште, а основица за обрачун је носивост и врста пловила, као и време проведено у луци или пристаништу.

4) накнада за навигациону сигнализацију - обвезник плаћања је пловило које упловљава, односно испловаљава из луке, односно пристаништа, а основица за обрачун накнаде је врста и носивост пловила.

5) накнада за оперативну употребу луке, односно пристаништа - обвезник плаћања накнаде је лучки оператер који користи луку, односно пристаниште на основу одобрења за обављање лучке делатности, издатог од

стране регулаторног тела надлежног за управљање лукама. Основица за обрачун накнаде је тржишна вредност лучког земљишта које чини конкретно лучко подручје на дан покретања поступка за јавно прикупљање понуда од стране регулаторног тела за управљање лукама, увећана за коефицијент који се одређује према положају луке, односно пристаништа на мрежи унутрашњих водних путева Републике Србије и инфраструктурне повезаности са другим видовима транспорта узимајући у обзир намену лучког подручја или акваторије луке

б) накнада за коришћење лучке друмске и железничке инфраструктуре, при чему је обвезник плаћања накнаде друмски, односно железнички превозник који превози терет који се допрема, односно отпрема из луке, односно пристаништа, основица је тона терета који се допрема, односно отпрема из луке, односно пристаништа.

Од обавезе плаћања накнада за коришћење лука и пристаништа ослобођена су домаћа јавна пловила и пловила која бораве у луци, односно пристаништу: услед више силе, док она траје; ради искрцавања бродоломаца или умрлих лица и њихових пратилаца; ради лекарске помоћи члановима посаде или путницима; ради гашења пожара; пловила министарства надлежног за унутрашње послове која бораве у луци, односно пристаништу ради обављања службених задатака.

У члану 92. до 97. уређене су накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу.

Накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу су: накнада за пловидбу државним водним путем; накнада за коришћење бродске преводнице на државном водном путу; накнада за коришћење зимовника на државном водном путу.

Обвезници плаћања накнада су корисници државних водних путева. Од обавезе плаћања накнада ослобођена су јавна и ратна пловила.

Висину накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу утврђује Влада, а за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу који се налази на територији аутономне покрајине утврђује надлежни орган аутономне покрајине.

Обавезу плаћања накнаде решењем утврђује министарство надлежно за послове саобраћаја а за обавезу плаћања накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, који се налази на територији аутономне покрајине решењем утврђује надлежни орган аутономне покрајине.

У члану 98. до 102. утврђене су накнаде за коришћење јавних путева, и то као: накнада за ванредни превоз; накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за сликовно или звучно обавештавање или оглашавање на државном путу, односно на другом земљишту које користи управљач државног пута, у складу са прописима; посебна накнада за употребу државног пута, његовог дела или путног објекта (у даљем тексту: путарина); накнада за закуп делова земљишног појаса јавног пута; накнада за закуп другог земљишта које користи управљач јавног пута; накнада за постављање водовода, канализације, електричних, телефонских и телеграфских водова и сл. на јавном путу; накнада за коришћење комерцијалних објеката којима је омогућен приступ са јавног пута; накнада за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству.

Овим члановима уређује се основица, ослобођења, висина и утврђивање обавезе плаћања накнаде за коришћење јавних путева. Обвезник плаћања накнаде је корисник јавног пута. Накнада се не плаћа за моторна возила: полиције; Војске Србије; хитне помоћи; под пратњом и посебним возилима; ватрогасне јединице, особа са инвалидитетом; организација које окупљају особе са инвалидитетом, као и по одобрењу управљача државног пута, за моторна возила: републичке инспекције за државне путеве и републичке инспекције за друмски саобраћај; привредних друштава, предузећа и других правних лица, односно предузетника који обављају послове одржавања и заштите јавног пута за чије коришћење се плаћа путарина; која су у функцији организовања и наплате путарине; за превоз лица и материјалних добара у оквиру домаћих или међународних хуманитарних акција.

Обавезу плаћања накнаде за коришћење јавних путева обвезнику утврђује управљач јавног пута, а висину утврђује Влада.

У члану 103. до 106. утврђује се накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре, која се плаћа управљачу јавне железничке инфраструктуре, који је може прописати за минимални пакет услуга који обухвата управљање захтевима за капацитетом јавне железничке инфраструктуре, приступ пругом до службених објеката и пружање услуга у службеним објектима, односно сервисним постројењима. Обвезник плаћања накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре је корисник трасе воза. Влада утврђује Методологију вредновања елемената за одређивање висине накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре.

Висину накнаде утврђује управљач јавне железничке инфраструктуре уз сагласност Владе. Обавезу плаћања накнаде за коришћење железничке инфраструктуре утврђује управљач железничке инфраструктуре.

У члану од 107. до 112. утврђују се накнаде за заштиту животне средине и накнаде за коришћење заштићеног подручја. Накнаде за заштиту животне средине у смислу овог закона, су: накнада за коришћење заштићеног подручја; накнада за промет дивље флоре и фауне; накнаде за загађивање животне средине; накнада за заштиту и унапређење животне средине; накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада; накнада са стављање у промет хемикалија; накнада за амбалажу или упакован производ.

Накнада за коришћење заштићеног подручја плаћа се управљачу заштићеног подручја, који је може прописати за: обављање делатности у заштићеном подручју; коришћење дивље флоре и фауне; некомерцијалне објекте за одмор; возила на моторни погон; туристичке, рекреативне, спортске и друге манифестације и активности, рекламне ознаке, комерцијалне филмске, фото и тонске записе; коришћење услуга и друге имовине управљача и имена и знака заштићеног подручја; посету заштићеном подручју.

Обвезник накнаде је лице које користи заштићено подручје. Висину накнаде, ослобођења, највише износе, начин обрачуна и наплате накнада утврђује Влада.

Средства остварена наплатом накнада управљач је дужан да користи за заштиту, развој и унапређење заштићеног подручја, односно за спровођење плана и програма управљања.

У члану 113. до 122. уређује се накнада за стављање под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне и накнада за загађивање животне средине.

Накнаду за врсте дивље флоре и фауне стављене под контролу коришћења и промета плаћа лице које врши промет заштићених врста.

Висина накнаде утврђује се применом стопе од 10% на основицу (основица је цена врсте дивље флоре и фауне коју утврђује Влада пре објављивања конкурса за издавање дозвола за сакупљање и промет заштићених врста) коју решењем утврђује министар надлежан за заштиту животне средине. Накнаду за загађивање животне средине плаћа лице које узрокује загађивање животне средине емисијама из појединачног извора загађивања, произведеним или одложеним отпадом, материјама штетним по животну средину које настају обављањем активности правних и физичких лица. Влада утврђује врсту загађивања, критеријуме за обрачун накнаде и обвезнике, основицу и висину накнаде мерила и услове за повраћај, ослобођење или смањење плаћања накнаде.

У члану 123. уређује се накнада за заштиту и унапређивање животне средине. Накнаду за заштиту и унапређивање животне средине може прописати јединица локалне самоуправе - актом скупштине јединице локалне самоуправе уз сагласност Министарства надлежног за финансије и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Накнада се прописује по основу: коришћења непокретности, обављања одређених активности које утичу на животну средину (које одређује Влада; транспорта нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију, као и највише износе и критеријуме за њихово утврђивање прописује Влада;

Приходе од накнаде јединица локалне самоуправе дужна је да користи искључиво за капиталне издатке којима се финансирају улагања у побољшање или унапређење животне средине на њеној територији.

У члану 124. до 131. утврђује се накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада и накнада за стављање у промет хемикалија. Накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада плаћа се за стављање у промет ових производа на територији Републике Србије.

Обвезник плаћања накнаде је произвођач и/или увозник ових производа дужан је да води и чува дневну евиденцију о количини и врсти производа које је произвео, ставио у промет и увезао и да годишњи извештај о количини и врсти производа који су стављени у промет доставља министарству надлежном за заштиту животне средине.

Наканада за стављање у промет хемикалија плаћа се за хемикалије произведене, односно увезене на територију Републике Србије.

Обвезник накнаде је произвођач, увозник или даљи корисник хемикалија који је обавезан да министарству надлежном за послове заштите животне средине поднесе пријаву ради уписа хемикалија у Регистар хемикалија, односно доставља податке о хемикалијама стављеним у промет на територији Републике Србије.

Обавезу плаћања ових накнада утврђује решењем министарство надлежно за заштиту животне средине.

У члану 131. до 136. утврђене су накнаде за амбалажу или упакован производ, које се плаћају за произведену и увезену амбалажу или упакован производ који се први пут ставља у промет на територији Републике Србије и

обрачунава се према врсти, количини, саставу и намени амбалаже, материјалу од којег је амбалажа израђена, као и у односу на постигнуте националне циљеве. Национални циљеви утврђују се Планом смањења амбалажног отпада који доноси Влада, као и висину накнаде, образац годишњег извештаја, начин и рокове достављања годишњег извештаја и критеријуме за обрачун плаћања накнаде. Обвезник плаћања накнаде је испоручилац који ставља у промет амбалажу или упакован производ, независно од тога да ли је то лице истовремено и произвођач, увозник, пакер/пунилац или трговац на велико, а може уговором на опратера пренети обавазу управљања амбалажним отпадом (ако опратер није испунио националне плаћа се 80% од утврђене накнаде). Обвезник има право на ослобођење плаћања накнаде - Влада ближе утврђује мерила и услове за ослобођење плаћања накнаде.

У члану 137. одређује се начин утврђивања висине накнада, тако да се висина, односно основица за обрачун накнада које у складу са овим законом утврђује Влада, објављују у “Службеном гласнику РС” најкасније до 30. септембра текуће године за наредну годину и не могу се повећавати током године. Актом Владе се може предвидети усклађивање износа накнада, применом индекса раста потрошачких цена у периоду од 30. септембра претходне до 30. септембра текуће године, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

У члану 138. уређени су рокови плаћања обавезе за накнаде, при чему се рокови плаћања обавезе за накнаде уређују актом/решењем којим се утврђује обавеза плаћања накнаде, и то: месечно или тромесечно (обавеза плаћања не може доспети пре отпочињања коришћења јавног добра); обвезник не може отпочети коришћење јавног добра пре пријема решења о утврђивању обавезе за плаћање накнаде; акт/решење надлежни орган доноси у року од 30 дана од дана издавања сагласности обвезнику (у складу са законом који уређује коришћење јавног добра); на решење и на недоношење решења у прописаном року може се изјавити жалба другостепеном органу – Министарству.

Рокове плаћања, контролу и принудну наплату накнада, које својим актом утврђује регулаторно тело, врши то регулаторно тело.

У члану 139. утврђена је надлежност за контролу и принудну наплату накнада. Контролу извршавања обавеза утврђене решењем републичких и покрајинских органа спроводи територијално надлежна организациона јединица Пореске управе Републике Србије, а за накнаде утврђене решењем органа јединице локалне самоуправе, орган јединице локалне самоуправе надлежан за контролу и наплату јавних прихода. У погледу контроле плаћања, принудне наплате накнада, застарелости, наплате камате и других питања наплате тих накнада која нису уређена овим законом, примењују се прописи којим се уређују порески поступак и пореска администрација. Орган надлежан за доношење решења дужан је да у року од пет дана од дана када решење постане извршно, електронским путем исто достави централи Пореске управе Републике Србије, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе.

У члану 140. утврђени су рокови плаћања, надлежност за контролу и принудну наплату накнада које наплаћују регулаторна тела.

У члану 141. одређено је коме припадају приходи од накнада за коришћење јавних добара. Средства припадају буџету Републике Србије, ако се обавеза плаћања накнаде утврђује решењем надлежног министарства; буџету аутономне покрајине, ако се обавеза плаћања накнаде утврђује решењем надлежног органа аутономне покрајине; буџету јединице локалне самоуправе,

ако се обавеза плаћања накнаде утврђује решењем надлежног органа јединице локалне самоуправе.

У члану 142. уређени су приходи од накнада за коришћење јавних добара које наплаћују независна регулаторна тела.

У члану 143. уређена је уплата прихода од накнада. Накнаде за коришћење јавних добара уплаћују се на прописане уплатне рачуне јавних прихода са којих их Управа за трезор Републике Србије аутоматски усмерава на рачуне буџета Републике, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, односно на рачун регулаторног тела, а накнаду за коришћење јавног радиодифузног сервиса на рачуне јавних радиодифузних сервиса, у складу са овим законом.

Управа за трезор Републике Србије дужна је да органима надлежним за утврђивање обавезе плаћања накнада за коришћење јавних добара омогући аутоматски електронски увид у дневно стање наплате накнада.

У члану 144. до 146. дефинисане су прелазне и завршне одредбе, у којима је између осталог предвиђено да се поједине одредбе закона којима се уређују накнаде бришу, као и да ће Влада утврдити висину накнада у року од 6 месеца од дана ступања на снагу овог закона. Предвиђено је да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а да ће бити примењиван од 1. јануара 2014. године, изузев одредби чл. 127.-135. и чл. 141.-143. овог закона које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Пре израде новог закона о накнадама за коришћење јавних добара детаљно су анализирани ефекти важећих закона којима се уређују накнаде.

Радна група је започела свој рад анализом постојећег система и прихода остварених на основу важећих закона. Нека од решења резултат су даљих интензивних консултација и фокус група.

Новине у односу на постојеће решења:

Прописан рок за утврђивање и објављивање висине накнада, односно основице, до 30 септембра текуће године за наредну годину.

Решавање по жалби на решења о обавези плаћања накнаде врши министарство надлежно за финансије.

Уводи се право на жалбу на недоношење решења о обавези плаћања накнаде

Контролу и принудну наплату врши пореска управа (осим за накнаде које утврђује регулаторно тело).

Висину накнаде за коришћење природног лековитог фактора утврђује Влада (припадност 30% буџет Републике Србије, а 70% буџету јединица локалне самоуправе), а у садашњем закону Народна Скупштина (100% буџету јединица локалне самоуправе – није наплаћивана јер није пописана висина накнаде).

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Како би се у што краћем року отпочело са обједињеним уређењем и наплатом накнада за коришћење јавних добара, а имајући у виду да је предвиђено да се закон примењује од 01. јануара 2014. године и како би без одлагања отпочеле припремне радње свих државних органа за спровођење овог закона, неопходно је да се овај закон донесе по хитном поступку, а у складу са Пословником Народне скупштине Републике Србије, како би се спречило наступање штетних последица по буџетска средства и привреду због недовољно уређеног начина располагања природним богатствима и добрима у општој употреби.